

Woordstudie

טל tal (dauw – Strongnummer 2919)

Dauw טל (tal), is een voorwaarde voor groei

Dauw is een vorm van neerslag, die plotseling ontstaat (2 Samuel 17:12) door grote temperatuurverschillen tussen dag en nacht. Dit natuurfenomeen treedt overal op, maar met name in de woestijn heeft dit een belangrijke invloed. Dauw טל was in Bijbelse tijden (en ook tegenwoordig) onmisbaar: buiten de regentijd was dit namelijk het enige water dat er was. Niet alleen planten, maar ook dieren zijn afhankelijk van dauw om te overleven in woestijnachtige gebieden met weinig neerslag. De druppels die ontstaan door de dauw zijn schijnbaar van geringe hoeveelheid, maar gezamenlijk kan het een behoorlijke hoeveelheid water opleveren. Een goed voorbeeld hiervan in Richteren 6 laat zien dat als Gideon een met dauw bedekt wollen kleed uitwringt dit een volle schaal aan water geeft. Van dit principe maken woestijndieren en planten (Spreuken 19:12) dankbaar gebruik. In de zomer wanneer er weinig regen valt, is de dauw nodig voor de rijping van granen en vruchten. Dauw ontstaat 's nachts (Hooglied 5:2) en *bedekt* de aarde als een deken.

Het woord tal טל is afgeleid van het woord talal טלל dat ook bedekken of overdekken betekent.

Het belang van dauw in Israel komt onder andere naar voren in Haggai 1:10 waar staat dat als er geen dauw uit de hemel komt, dan zal er tevens geen oogst meer op de aarde zijn. Toen Israel in de diaspora kwam, heeft men deze noodzaak goed onthouden en is het blijven bidden voor de dauw in het land. Zo werd aan de 9^e zegening van het *Achttiengebied* vanaf de laatste dag van het Loofhuttenfeest *Sukkoth* de volgende zin toegevoegd: 'Geef regen en dauw tot zegen over de aardbodem'. Regen en dauw worden vaak in combinatie met elkaar genoemd omdat dauw van dezelfde waarde voor het land is als de regen (zie ook Job 38:28, 2 Samuel 1:21, Deuteronomium 32:2). Dauw zorgt net als regen er voor dat de oogst op aarde kan uitgroeien, net als het andere plantenleven

Dauw טל staat symbool voor zegen

(Het vervolg wordt binnenkort toegemaïld aan de hen die zich ingeschreven hebben voor de Hebreeuwse Volks School Online (info@studiehuisreshiet.nl). Ook nadere uitleg op de Psalmdag op 17 oktober

Het bijzondere kids -zomerproject in Sde Tswi—

In juli en augustus zijn hier 5 keer 40 kinderen geweest, d.w.z. 200 kids! Het was zo "tov" te ontdekken, dat de 'leerlanderij' (in Israel de 'Dutchfarm' genoemd) steeds meer een centrum gaat worden, waar groepen samen kunnen komen om te leren of zich heerlijk te ontspannen. Sinds 2007 zijn wij bezig met ons 'therapeutisch creativiteit project' voor kinderen en vrouwen uit deze omgeving, Sderot en Netivot. Vooral de groepen uit Sderot met kinderen uit moeilijke gezins-situaties hebben dubbele aandacht nodig naast de trauma's van kasam-bommen, Ook al is het nu veel rustiger in Sderot wel zijn helaas de littekens van deze terreur nog aanwezig.

Nieuws uit Sde Tswi

Iets over bijzondere zomer van 2009 op de 'Leerlanderij' in de moshav Sde Tsv-Israël

Ondanks de hitte - want wat was het warm! waren dit fantastische zomermaanden. Een periode waarin veel gebeurd is, waarin ontmoetingen hebben plaatsgevonden die nieuwe input en richting gaan geven aan de Leerlanderij in Israel. Het reisgezelschap onder leiding van Karen en Yair deed letterlijk de woestijn weer bloeien. En we kijken nu al uit naar de volgende Studiereis in November.

Intussen is er ook 'schot' gekomen in het bouwproject van het 2e en 3e chaletje. De basis is nu eindelijk klaar en we kunnen beginnen met de badkamers. *Onze hartelijke dank aan alle enthousiaste mede-bouwers!* Als u zou willen meehelpen aan de verdere afbouw- er zijn nog 2 pakketjes chalet-bonnen: voor glazen tuindeuren en ramen.

Nog iets heel bijzonders: achter de leerkamer is een Abraham tent gebouwd, een *Ohel Abraham*. De eerste jongerengroep uit Friesland heeft deze kleurrijke woestijntent ingewijd (dus de Friese vlag hangt hier nu ook!) De 'ohel', tent, is zowel een restaurantje met heerlijk special eten als een plekje om te overnachten. s' Morgens in alle vroegte kunt u dan gewekt worden door de ezel Juul Verne, die balken kan als een Sjofar.

Bijzonder is ook dat olijven plukken er dit jaar niet in zit. In de regel geeft een olijfboom elk jaar vruchten, maar het is net alsof de bomen in heel Israel dit jaar een shabbatsjaar houden... De bijenfamilie daar en tegen werken hard en produceren kilo's honing !!! Daarbij hebben wij veel te danken aan Friso, een Nederlandse imker, die ons heel wat geleerd over het boeiende leven van de bijen en hun koningin.

Met een hartelijke groet en
Shanah Tovah
Uzi en Tamar Manor

Zie voor het het bijzondere **Kids Sderot project'** op de pagina hiernaast en op hiernaast en op pagina 4

Malki- Tsedeq

*Over de ontmoeting van Abraham met de Koning-Priester
Malki-Tsedeq.*

In Genesis 14:18-20 is sprake van een 'flitsende' ontmoeting tussen Abraham en de 'Koning van Salem' die Abraham tegemoet kwam met brood en wijn. Over dit gebeuren wordt heel verschillend gedacht. Maar men mag op grond van Psalm 110 (in verbinding met Hebrëeën 7:1-3 en Mattheus 22:41-45) wel stellen dat deze Unieke 'Man' uit Salem in de levenslijn staat van Jêhoshua` HaNotsri, de Man uit Nazareth.

Malki-Tsedeq is koning van 'Salem' waarmee duidelijk bedoeld wordt op Jeruzalem, de stad van de vrede (salem = shalom). De stad, waarheen volgens Israëls Profeten eens alle volken zullen optrekken om in vrede te leren leven op basis van de Richtlijnen die Israëls God gaf aan Zijn volk voor de ordening van de tijd en van het aardse bezit, met de berg Tsion in Salem als brandend middelpunt.

Wie is deze merkwaardige 'Man'?

De naam Malki-Tsedeq betekent letterlijk 'koning van de gerechtigheid' of 'rechtvaardige Koning' = een Koning die recht doet en recht zet wat scheef getrokken is of ondersteboven staat. Zo wordt God Zelf benoemd: God is Koning, Hij is rechtvaardig en zal de wereld richten in gerechtigheid en de volken in rechtmatigheid (Psalm 98:9).

Van deze Malki-Tsedeq zegt de Hebrëeënbrief: "Hij was zonder vader, zonder moeder, zonder begin van dagen en zonder levenseinde". Een heel merkwaardige, uitzonderlijke verschijning. Ineens staat daar voor vader Abraham die net terug komt van de oorlog, deze vreemde Vredevorst met brood en wijn. Wie is deze?

Gelijkgesteld aan de Zoon

Er is een Joodse overlevering die zegt dat Malki-Tsedeq een verschijning is van Henoch "die wandelde met God" of ook wel van Sem, de oervader van Israël, de zoon van Noach uit wie Heber en Terach en Abraham zijn voortgekomen. Een andere traditie wil dat Malki-Tsedeq een verschijning is van de aartsengel Michaël, de vorst van Israël, van wie de 'Man' die Daniël ontmoette aan de Tigris zegt, dat deze hem veel steun gegeven heeft in Zijn strijd tegen de geest van Perzië en van Griekenland: "niet één staat mij vastberaden terzijde tegen hen, behalve uw vorst Michaël" (Daniël 10). Maar de Hebrëeënbrief zegt onomwonden: Malki-Tsedeq is niet de voorvaderlijke geest van Henoch of Sem, ook niet de geestelijke vorst Michaël, maar hij is de Zoon van God of letterlijk: Hij is "gelijkgesteld aan de Zoon van God". En in de Hebrëeënbrief wordt van meet af aan (zie hoofdstuk 1) met de 'Zoon' bedoeld op Jêhoshua`.

Wat betekent 'gelijkgesteld (aphomoiomenos)

Veel theologen hebben bezwaar tegen deze directe vereenzelviging van Jêhoshua` met Malki-Tsedeq. Het "gelijkgesteld zijn aan de Zoon van God" zou volgens hen betekenen: "vertoont gelijkenis met". Een gelijkenis die dan vooral hierin zou bestaan dat Jêhoshua` net als Malki-Tsedeq koning én priester is, dat Hij dus de beide ambten die in de Mozaïsche Torah scherp gescheiden zijn, in zich verenigt.

Dit klinkt echter niet erg overtuigend. Het Griekse woord voor "gelijkgesteld", "aphomoiomenos", is afgeleid van "homoios" (gelijk) of "homoion" (gelijkheid). *Gelijkheid* in het Grieks houdt meer in dan: "in-een-bepaald-opzicht-gelijkenis-vertonen". Dat blijkt met name in die bekende lofzang op Jêhoshua` in Philippenzen 2:6 "Die in de gestalte Gods zijnde, zich ontledigd heeft, de gestalte van een dienstknecht heeft aangenomen en de mensen *gelijk* geworden is". Jêhoshua` lijkt niet op een mens, niet in een bepaald opzicht, maar Hij is echt mens, Hij is helemaal aan de mensen gelijk geworden. Daarom mogen wij de woorden in de Hebrëeënbrief heel letterlijk nemen: Malki-Tsedeq is gelijk gesteld (in de Statenvertaling: is gelijk geworden) aan de Zoon van God. Of met andere woorden: ook Malki-Tsedeq is net als de andere Godsverschijningen aan Abraham, Jacob, Mozes, Jozua en Daniël een voorgestalte van Jêhoshua`, een uitzonderlijk historisch moment uit Zijn voorgeschiedenis.

Malki-Tsedeq: de Koning van Jeruzalem

Daar komt nog bij dat Malki-Tsedeq hier verschijnt als een voorgestalte van de komende Koning van Jeruzalem. Immers dat bevestigt de *aphomoiomenos* (gelijkheid) tussen Jêhoshua` en Malki-Tsedeq. Want Jêhoshua` is niet alleen de Hogepriester die in Jeruzalem Zichzelf als *Lam* ten offer geeft, maar Hij is ook de komende Koning, de *Leeuw* uit Juda's stam, die in Jeruzalem(!) zitting zal nemen op de troon van Zijn vader David. Zo immers is Hij aangekondigd door de engel Gabriël (Lukas 1:32). En zo is Hij bij Zijn geboorte bezongen door een koor van engelen: deze Koning van Salem brengt Shalom op aarde, Shalom voor Israël, voor het eeuwenlang verdrukte en geknechte Joodse Godsvolk, maar ook Shalom voor de "70" volken. Shalom met de Godsstad Salem in het centrum: de Filistijn, z.o.z. >>

Wie doet wat?

Leiding cursuswerk: *drs Yair Stijker*
Eindverantwoordelijkheid voor het studietekstmateriaal: *drs R. Strijker*
Woordstudie-medewerker:
dr. Ruben van der Giessen
Grafische medewerking:
Trudie Bakker-Groot
Administratie en eindredactie:
Yair en Karen Strijker-Berggren

Woordstudie ם ה ה hadom (voetbank)

De Verbondsark, een voetbank van God

Het woord hâdom ם ה ה kan vertaald worden met *kruk* of *zetel* en komt in de Bijbel altijd voor in combinatie met het woord regel רגל (=voet). De betekenis wordt hiermee een kruk waarop voeten kunnen rusten, een *voetenbank*. Het woord hâdom ם ה ה heeft een poëtische betekenis en komt voornamelijk in de Psalmen voor. Als het woord voetenbank gebruikt wordt, duidt dit altijd op Gods voetenbank¹⁾. De eerste keer dat het woord hâdom ם ה ה voor komt, wordt duidelijk dat het synoniem is voor de Ark des verbonds (1 Kronieken 28:2).

Jesaja beschrijft dat de troon van God de *hemel* is en de *aarde* Zijn voetenbank. Deze tekst vergelijkt God met een koning die op zijn troon zit en met zijn voeten²⁾ op aarde zit en hiermee als het ware op een voetenbank *rust* (Jesaja 66:11, Handelingen 7:49, Mattheüs 5:35). Zoals een persoon zijn voeten ten ruste legt als diegene zit, zo heeft God een plaats nodig *temidden* van Zijn volk, een plaats om te rusten. De Ark des verbonds die in tabernakel stond en later in de tempel is deze rustplaats (maqom mênúchah) (1 Kronieken 28:2, Jesaja 66:1). Zoals in Psalm 132 staat: 'God heeft *Tsion* verkozen tot zijn *rustplaats*' (Psalm 132:13-14). De Ark des verbonds vormde de verbinding tussen God en Zijn volk, God was op die manier betrokken bij Zijn volk. Zolang Gods ark bij het volk rustte, zocht God ook een rustplaats voor hen (Numeri 10:33).

De verbinding met de aardbodem en de 'aardmens'

(Het vervolg wordt binnenkort toegemailed aan de hen die zich ingeschreven hebben voor de HVS (info@studiehuisreshiet.nl)

SUPPORT VOOR HET KIDS SDEROT PROJECT !!

De groepen komen voor een serie of een eenmalige 'kreatieve activiteit'. Het didactisch opzetten van de lessen wordt door Tamar gedaan (zij is *docente dramatische & creatieve vorming*). Om in het nieuwe schooljaar 2009/10 te kunnen doorgaan met dit belangrijke werk kunnen Uzit en Tamar onze steun niet missen. De kosten per groep (ongeveer 24 kinderen, incl.vervoer) voor een serie van zes lessen zijn; €1800,- voor een eenmalige les €300,-

Vervol Malki-Tesdek

Tyrier, de Moren, ja van alle volken zal gelden "deze en die is daar geboren", in Salem (Psalm 87). Onder het regiem van deze Malki-Tsedeq, deze 'Koning der gerechtigheid' komen eens alle volken tot hun recht, tot hun rust.

De wortel van het theologische verzet

Waarom is er zoveel aarzeling of zelfs uitdrukkelijk verzet onder theologen om Malki-Tsedeq te zien als een voorgestalte van de komende Messiaanse Koning op de troon van David in Jeruzalem? Hangt dit wellicht nauw samen met het wijdverspreide theologische *ongeloof* in de toekomst van Israël? Als er in het theologisch denken geen ruimte is voor de verwachting van een aards vrederijk vanuit 'Salem' voor alle volken (Jesaja 2:1-4; Micha 4:1-4), kan er in dat denkschema ook geen plek zijn voor de Koning van Salem, voor Jêhoshua' als de Malki-Tsedeq, als de Leeuw uit Juda's stam.

Nieuwe cursussen

In dit najaar starten wij de cursus **Hebreeuws in Zes Dagen** in *Houten, Westvoorne (Volksuniversiteit), Middelharnis, Krimpen a/d IJssel en Gouda*.

Verder zijn er verschillende Aleph- vervolgcursussen, o.a in *Alblasserdam* en de vervolgcursus Modern Hebreeuws (**Ivrit**) in **Rotterdam**. Ook starten er weer verschillende boeiende, leerzame en 'lekkere'

Bijbelse Feestencursussen

gepland in oktober en november op de zondag na-middag met maaltijd o.a in **Rotterdam**.

U kunt zich nog aanmelden voor een cursus. Kent u 10 mensen die de Bijbeltaal van dichterbij willen ontdekken? Dan komen wij bij u cursus geven!

STUDIEDAG MET MAALTIJD

17 Oktober 11 tot 3.15 uur

In de Pax Christikerk

Vlamburg 1, Den Haag

Vanaf 10u 30 is er koffie

HOE KOM IK IN DE HAAGSE PAX CHRISTIKERK?

* *Vanaf Centraal Station, met lijn 6 (Leidschendam) tot aan halte Vlamburg, recht tegenover de kerk.*

* *Of met de auto, komend vanaf het Prins Clausplein richting Den Haag (centrum), de afslag **Mariahoeve** nemen, deze weg vervolgen (Schenkelkade, IJschutsweg, Boekweitkamp, na het passeren van een molen (rechts) en een brandweerkazerne (rechts) links afslaan, de Reigerbergseweg in tot aan de rotonde, daarna rechts afslaan (Het kleine Loo), dan weer rechts = Vlamburg*

Wilt U ons of de projecten in Sde Tswi ondersteunen? Wilt U Studielid of donateur worden, of lid van de vriendenkring zijn?

Ons banknummer is 43 58 91 3 van Ammech Ammi te R'dam staat voor U open of 87 25 116 tnv Studiehuis Reshiet R'dam

Voor België of andere landen is het Ammech Ammi nummer : NL86INGB0004358913 Het BIC nummer is: INGBNL2

info@studiehuisreshiet.nl

www.studiehuisreshiet.nl

www.hebreeuwsevolkschool.org.il
leerland@gmail.com of foto's bekijken op de website www.dutchfarm.co.il

*Met een hartelijke groet,
namens alle medewerkers*

Yair Strijker